

Yttrande

Med anledning av Justitiekanslerns föreläggande den 21 oktober 2014, aktbilaga 7, får Högskolan Dalarna inkomma med följande yttrande.

Bakgrund och inledande kommentarer till vad som förekommit i ärendet

Michail Tonkonogi är anställd som professor vid Högskolan Dalarna och arbetar vid akademien Utbildning, hälsa och samhälle. Inom akademien ingår bl.a. ämnena Idrotts- och hälsovetenskap och Medicinsk vetenskap. Inom ämnet Idrotts- och hälsovetenskap bedrivs ett projekt, Dala Sports Academy. Projektledare för Dala Sports Academy är Sofia Brorson.

Michail Tonkonogi har arbetat vid Högskolan Dalarna sedan år 2005. Under åren 2007-2008 var han verksam vid Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm, men återvände till Högskolan Dalarna år 2009. Fram till våren 2013 arbetade Michail Tonkonogi inom ämnet Idrotts- och hälsovetenskap, men flyttade i slutet av våren 2013 till ämnet Medicinsk vetenskap.

Under våren 2013 framkom det att medarbetarna inom ämnet Idrotts- och hälsovetenskap upplevde brister i den psykosociala arbetsmiljön, bl.a. bristande samarbete och kommunikation, lågt i tak vid möten och diskussioner samt ”grupper i gruppen”. Med anledning av detta inleddes i mars 2013 en kartläggning av den psykosociala arbetsmiljön. Michail Tonkonogis sambo, Helena Bellardini, som arbetar som adjunkt inom ämnet Idrotts- och hälsovetenskap, blev också sjukskriven i mars 2013.

Då kartläggningen återrapporterades i slutet av april 2013, lämnade utredarna ett antal förslag på åtgärder och insatser, bl.a. att stärka ledningsgruppen för avdelningen, att förtydliga indelningen mellan ämnets olika arbetsgrupper, hur man styr de olika verksamheterna och hur man använde sig av varandras kompetens samt att man på individuell nivå skulle ta ställning för att arbeta för en framgångsrik avdelning (om någon istället ville lämna avdelningen, skulle förutsättningar skapas för detta). Arbetsmiljöutredningen föreslog också att

arbetsgivaren skulle skapa förutsättningar för konflikthantering mellan de individer som behöver detta.

I maj 2013 valde Michail Tonkonogi att flytta till ämnet Medicinsk vetenskap, vilket även innebar att han flyttade till ett annat arbetsrum och fick delvis andra kollegor.

Högskolan Dalarna arbetar aktivt med den psykosociala arbetsmiljön inom ämnet Idrotts- och hälsovetenskap. Det föreligger dock fortfarande behov av ytterligare arbetsmiljöinsatser, vilket bl.a. framgår av att Michail Tonkonogi, i en anmälan till Högskolan den 21 augusti 2014, har anmält att Stina Jeffner utsatt honom för sexuella trakasserier samt att Helena Bellardini, i en anmälan till Högskolan i den 27 augusti 2014, pekat ut Stina Jeffner som ansvarig för kränkandes särbehandling. Högskolan har utrett respektive anmälan och konstaterat att sexuella trakasserier respektive kränkande särbehandling inte förekommit men att det föreligger behov av ytterligare arbetsmiljöåtgärder.

Yttrande särskilt över om det inträffade varit förenligt med det s.k. repressalieförbudet i 3 kap. 4 § andra stycket tryckfrihetsförordningen
Högskolan Dalarna anser att det är mycket viktigt att samtliga anställda är tillförsäkrade yttrande- och meddelarfrihet och att ingen anställd utsätts för negativa åtgärder med anledning av dennes medverkan i ett grundlagsskyddat medium. Enligt Högskolans bedömning kan en arbetsgivare, utan att agera i strid med tryckfrihetsförordningens bestämmelser, samtala med en medarbetare med anledning av dennes uttalanden till journalister för att informera sig om medarbetarens kritik mot arbetsgivarens verksamhet, för att bemöta uppgifter som arbetsgivaren anser vara felaktiga samt för att kunna tillvarata arbetsgivarens skyldigheter enligt arbetsmiljölagen.

Samtalet den 19 juni 2013 föranleddes av att journalister från Svenska Dagbladet hade kontaktat anställda vid Högskolan Dalarna och ställt frågor om projektet Dala Sports Academy. Journalisterna hänvisade då till uppgifter som de påstod att Michail Tonkonogi hade lämnat. Uppgifter vilka andra anställda, bl.a. Stina Jeffner, ansåg vara fel i sak.

Syftet med samtalet var att ta reda på vilken kritik som Michail Tonkonogi riktade mot Dala Sports Academy och Högskolans verksamhet, att bemöta uppgifter som Högskolan ansåg vara felaktiga samt att informera Michail Tonkonogi om Högskolans uppfattning om på det sätt Dala Sports Academy bedrevs. Högskolan ville också förhindra att konflikten mellan Michail Tonkonogi och Sofia Brorson skulle förvärras och försämra arbetsmiljön inom ämnena Idrotts- och hälsovetenskap och Medicinsk vetenskap. Avsikten med samtalet har inte varit att tillrättavisa Michail Tonkonogi för hans kontakter med media.

Michail Tonkonogi har under samtalet upplysts om att Högskolan inte kunde hindra honom att tala med media och att han omfattas av tryckfrihetsförordningens meddelarfrihet. Vid en helhetsbedömning av samtalet, och mot bakgrund av de arbetsmiljöproblem som funnits på

arbetsplatsen, anser Högskolan att samtalet med Michail Tonkonogi den 19 juni 2013 inte utgjort en repressalie i strid med i 3 kap. 4 § andra stycket tryckfrihetsförordningen.

Omplaceringen av Michail Tonkonogi till ämnet Medicinsk vetenskap, har inget samband med samtalet mellan Michail Tonkonogi och Stina Jeffner den 19 juni 2013. Detta beslut hade redan fattats i maj 2013 på Michail Tonkonogis egen begäran. Omplaceringen till ämnet Medicinsk vetenskap har inte påverkat Michail Tonkonogis förutsättningar att bedriva forskning och undervisning, utan han har fortsatt att arbeta med undervisning och forskning inom akademien Utbildning, hälsa och samhälle utifrån motsvarande förutsättningar som andra professorer på Högskolan.

Sammantaget anser Högskolan att det inträffade inte varit i strid med det s.k. repressalieförbudet i 3 kap. 4 § andra stycket tryckfrihetsförordningen. Med hänsyn till att Michail Tonkonogi ansett att han utsatts för ett korsförhör och att han uppfattat att han hotats av konsekvenser pga. av de uppgifter han lämnat till journalister, anser Högskolan dock att det kan finnas anledning att ytterligare informera om yttrande- och meddelarfriheten för anställda på Högskolan.

HÖGSKOLAN DALARNA

Marita Hilliges
Rektor